

Štetni insekti uljane repice

Dipl. inž.-master Željko Milovac

50. Savetovanje agronoma i poljoprivrednika

Oko 50 vrsta insekata oštećuje uljanu repicu

- Svrstani u nekoliko insekatskih redova
- Najznačajniji tvrdokrilci
- Razne štetočine uljane repice smanjuju potencijalne prinose za 13% na svetskom nivou i 15% na evropskom
- Štete mogu biti i totalne!!!

Štetni insekti u jesenjem periodu

U ranim fazama biljke mogu oštećivati:

- Žičari (fam. Elateridae)
- Podgrizajuće sovice (fam. Noctuidae)
- Buvači
- Repičina lisna osa (*Athalia rosae* syn. *A. colibri*)
- Crna repičina pipa (*Ceutorhynchus picitarsis*)
- Pipa kupusovih gala (*C. pleurostigma*)

Buvači kupusnjača (*Phyllotreta* spp.)

- Nekoliko vrsta
- Dužina tela 2-3 mm
- Jedna generacija godišnje
- Štetne samo odrasle jedinke
- Oštećuju kotiledone i prve prave listove

Crvenoglavi repičin buvač (*Psylliodes chrysocephala*)

- Dužina tela oko 4 mm
- Jedna generacija godišnje
- Štetne odrasle jединke i larve
- Larve se ubušuju u lisne drške i utiču na slabije prezimljavanje biljaka

Zaštita od buvača

- Ranije, tretiranjem semena neonikotinoidima
- Folijarni tretman insekticidima
- **Kada?**

**Pri oštećenosti listova od 10% površine
Ili više od 2 jedinke/m²**

- Moguće tretiranje samo oboda parcela
- Navodnjavanje
- Suzbijanje korovskih krstašica

Repičina lisna osa

- Dve do tri generacije godišnje
- Štetne larve
- Pagusenice tamnih boja
- Oštećuju kotiledone i prve prave listove
- Skeletira lišće
- Može izazvati golobrst

Zaštita od repičine lisne ose

- Takođe veoma uspešno neonikotinoidima
- Folijarni tretman insekticidima
- **Kada?**
Više od 1 jedinke/2 biljke
- Zaoravanje uljane repice nikle iz osutog semena tokom žetve
- Suzbijanje korovskih krstašica

Štetni insekti u prolećnom periodu

U proleće štete uljanoj repici nanose:

- Mala repičina pipa (*Ceutorhynchus pallidactylus*)
- Velika repičina pipa (*C. napi*)
- Pipa repičine ljuske (*C. assimilis*)
- Repičin sjajnik (*Meligethes aeneus*)
- Rutava buba (*Tropinota hirta*)
- Mušica repičine ljuske (*Dasyneura brassicae*)

Mala i velika repičina pipa

- Jedna generacija godišnje
- Sive boje, dužine tela od 2,5 mm do 4 mm
- Štetne samo larve
- Jaja polažu na lisne drške i stablo
- Nakon piljenja larve ulaze u stablo
- Hraneći se oštećuju ga
- Direktne i indirektne štete

Suzbijanje male i velike repičine pipe

- Prisustvo se prati pomoću žutih lovnih posuda
- **Kada?**
Više od 10-20 jedinki/posuda/3 dana
- Suzbijanje folijarnim tretmanom insekticidima

Repičin sjajnik

- Najznačajnija štetočina uljane repice
- Jedna generacija godišnje
- Štetne samo odrasle jedinice
- U potrazi za polenom progrizaju cvetne pupoljke

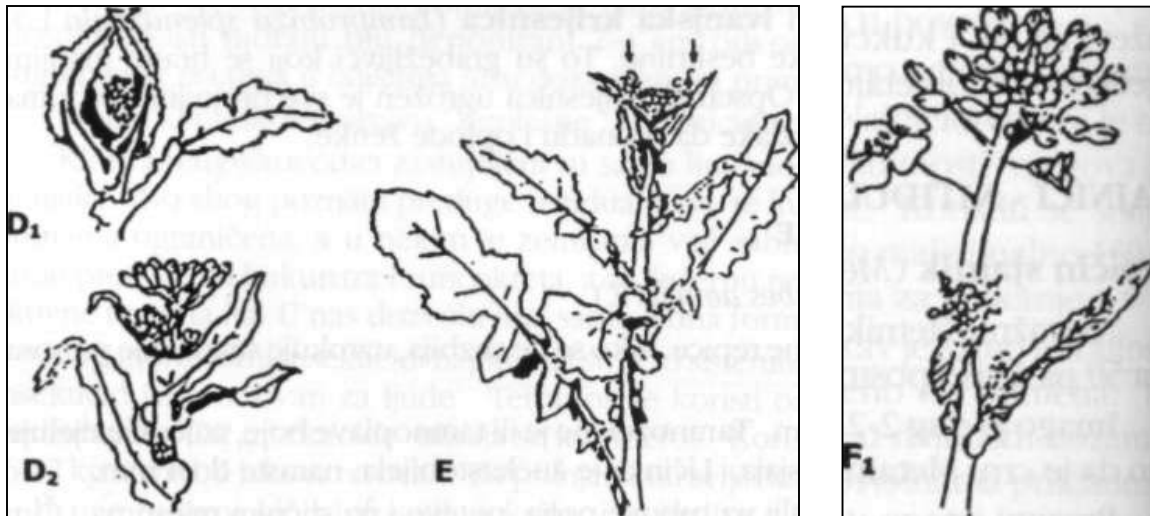
Kod oštećenih cvetova
ne dolazi do zametanja!

Suzbijanje repičinog sjajnika

- U našim uslovima obično početkom aprila
- Kritični brojevi u zavisnosti od fenofaze useva
- Folijarni tretman insekticidima
- Ponekad potrebno dva ili više tretmana

Faza	Krit. broj
D1	0,8
D2	1-1,5
E	2-3
F1	-

preuzeto iz „Poljoprivredna entomologija“ (Maceljski, 1999)

Perspektiva!?

- U slučaju povećanja površina pod uljanom repicom očekivati veću brojnost postojećih štetočina kao i ekspanziju manje zastupljenih
- Pipa i mušica repičine ljuske
- Posledica: povećanje broja tretmana insekticidima
- Pitanje sudbine neonikotinoida!

Hvala na pažnji!